

Література:

1. Григоренко Є., Шніцер М. Як після війни Україна має відновлювати економіку та бізнес. Велике дослідження. *Forbes*. 2022. URL: <https://forbes.ua/money/yak-pisslya-viyni-ukraina-mae-vidnovlyuvati-ekonomiku-ta-biznes-velike-doslidzhennya-deloitte-15122022-10501>.
2. Допомога під час війни: як держава може стимулювати розвиток бізнесу. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/dopomoga-ukrajincyam-pid-chas-viyni-2022-yak-derzhava-mozhe-stimulyuvati-rozvitok-biznesu-novini-ukrajina-11953230.html>.
3. Свириденко Ю. Українська економіка пережила найважчий рік за часи Незалежності: як ми вистояли та що далі. *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/12/30/695585/>.
4. Ведення бізнесу після шести місяців війни в Україні – результати останнього опитування Американської торговельної палати в Україні: 72% компаній повністю функціонують. *Американська торговельна палата в Україні*. URL: <https://chamber.ua/ua/news/vedennia-biznesu-pislia-shesty-misiatsiv-viyny-v-ukraini-rezultaty-ostannoho-opytuvannia-amerykanskoj-torhovelnoi-palaty-v-ukraini-72-kompaniy-chleniv-palaty-povnistiu-funktsionuiut/>.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ

Загорулько О.В.

*Науковий керівник: Благой В.В., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Україна, як багатонаціональна держава, пережила чимало важких часів, зокрема дві світові війни, а також економічні кризи. Після останньої світової війни країні було завдано непоправної шкоди, що призвело до нестабільності та низького рівня розвитку на десятиліття вперед.

Незважаючи на це, суб'єкти господарювання в Україні показали неймовірну стійкість та адаптивність до складних умов. Наступні десятиліття були складними, але з часом економіка країни повернулася до стабільності та зростання.

Кризові умови, з якими стикаються підприємства, як правило, є наслідком зовнішніх факторів, таких як економічні спади, зміни законодавства, валютні кризи. Такі умови можуть значно ускладнити розвиток бізнесу і навіть призвести до банкрутства.

Період післявоєнного відновлення є складним для економіки будь-якої країни. Україна не є винятком, оскільки їй важко відновити свою інфраструктуру та стимулювати економічне зростання. Суб'єкти підприємницької діяльності, особливо малі та середні підприємства, особливо постраждали від викликів післявоєнного відновлення, яке ускладнилося

триваючою економічною кризою.

Першою особливістю розвитку економічного потенціалу суб'єктів підприємницької діяльності у післявоєнний період є необхідність нових бізнес-моделей. Руйнування інфраструктури під час війни та економічна криза породили потребу в інноваційних та адаптивних бізнес-моделях. Компанії повинні знайти способи адаптації до мінливого економічного та соціального середовища, визначити нові ринки та створити нові продукти та послуги.

Другою особливістю є необхідність посилення державної підтримки малого та середнього підприємництва. Малі та середні підприємства особливо сильно постраждали від економічної кризи та періоду післявоєнного відновлення. Їм часто не вистачає ресурсів, щоб конкурувати з більшими компаніями та адаптуватися до мінливих ринкових умов. Уряд має забезпечити цільову підтримку малого та середнього підприємництва, включаючи доступ до фінансування, податкові пільги та регуляторну реформу.

Третя особливість — важливість міжнародної торгівлі та інвестицій. Зараз Україна переживає процес інтеграції у світову економіку, що створює як можливості, так і виклики для її бізнесу. Компанії повинні навчитися конкурувати на міжнародних ринках, залучати іноземні інвестиції та дотримуватися міжнародних стандартів і правил.

Четверта особливість – це потреба у покращенні інфраструктури. Війна пошкодила багато українських доріг, мостів та іншої інфраструктури, що ускладнило можливості підприємств транспортувати товари та отримати доступ до ринків. Уряд має надати пріоритет ремонту та розвитку інфраструктури, щоб забезпечити підприємствам необхідні ресурси для ефективної роботи.

П'ята особливість – важливість інновацій і технологій. Підприємства повинні використовувати нові технології та інноваційні рішення, щоб залишатися конкурентоспроможними в середовищі, що швидко змінюється. Це включає впровадження цифрових технологій, таких як електронна комерція, онлайн-маркетинг і системи цифрових платежів.

Отже, післявоєнний період відновлення представляє значні виклики для бізнесу в Україні. Щоб подолати ці виклики, компанії повинні адаптуватися до мінливих ринкових умов, шукати підтримки уряду, брати участь у міжнародній торгівлі та інвестиціях, покращувати інфраструктуру та сприяти інноваціям і технологіям. Завдяки цьому підприємства зможуть не лише вижити, але й процвітати в складних умовах післявоєнного відновлення України.

Література:

1. Бобух І.М. Пропорції та перспективи формування національного багатства України : монографія. К.: НАН України, Ін-т екон. та прогнозув, 2019. 372 с.
2. Геєць В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку. К.: НАН України; Ін-т екон. та прогнозув, 2019. 864 с.

3. Дикань В.Л. Європейська модель соціально орієнтованої економіки в реаліях України. *Вісник економіки транспорту і промисловості. Збір наук. Праць.* 2018. № 37. С. 89.

ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ФАКТОР ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кашпуренко Т.О.

*Науковий керівник: Кириченко С.О., к.е.н., доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»*

Прибутковість вважається одним із основних показників ефективності ведення діяльності підприємством, оскільки дає змогу формувати власне внутрішнє фінансове джерело, що в майбутньому може реінвестуватися і цим самим забезпечувати розвиток та ріст суб'єкта господарювання. Тому головним завданням власників бізнесу нині є забезпечення отримання прибутку компанією та пошук шляхів його подальшого зростання. Одним із таких є інвестування.

Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект [1].

Часто підприємці утримуються від інвестування в кризових умовах через ризики щодо можливої втрати власних накопичень. Воно й дійсно є ризиковим за своїм характером, проте велика кількість дослідників даної сфери вважають, що саме в такий період здійснення інвестицій є найефективнішим. Це пов'язано з тим, що під час економічного спаду капітальні витрати підприємств є нижчими, ніж під час зростання. Тобто, можна зробити висновок, що вітчизняним компаніям для збереження свого фінансового становища доцільними будуть інвестиції в кризових післявоєнних умовах.

У цілому інвестування можна розглядати з двох аспектів: як внутрішнє, тобто інвестиційні вкладення у підприємство за рахунок використання нерозподіленого прибутку для власних потреб (наприклад, модернізація обладнання, навчання персоналу, придбання технологій, патентів тощо), та як зовнішнє інвестування, тобто відкриття депозитів, придбання акцій, облігацій внутрішніх та зовнішніх державних позик чи будь-яких інших видів цінних паперів.

Зазвичай інвестування є вкладанням коштів на довгострокову перспективу, тому підприємству необхідно ретельно планувати інвестиційні витрати та джерела їх фінансування, а також прогнозувати фінансово-економічні ефекти в майбутньому. Основні проблеми, які необхідно вирішити керівництву компанії при прийнятті рішення щодо інвестиційної діяльності, пов'язані з невизначеністю та низькою точністю прогнозування умов, у яких